

SKRB ZA VARNO UPORABO CEST

Kaj je potrebno vedeti o gnojenju, prevozu gnoja in čiščenju cest?

V Sloveniji so določena obdobja, ko je gnojenje prepovedano, predvsem zaradi varstva okolja in kakovosti tal:

- tekoča organska gnojila in gnoj: prepovedana od 15. novembra do 1. marca,
- mineralna dušikova gnojila: prepovedana od 15. oktobra do 1. marca, razen pri oziminah,
- gnojenje ali raztros gnoja je prepovedano, tudi če so tla zamrznjena, zasnežena ali nasičena z vodo.

To pomeni, da morajo kmetje natančno spremljati datum in vremenske razmere, da ne kršijo zakonodaje in ne ogrozijo okolja.

Časovne prepovedi gnojenja, ki so jih dolžni upoštevati vsi v Sloveniji, so opredeljene v Uredbi o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (URL RS, št. 113/09, 5/13, 22/15 in 12/17). Njihov namen je preprečiti uporabo gnojil, ki vsebujejo dušik, v času, ko rastline hranil ne potrebujejo in s tem zmanjšati izpiranje dušika v površinske in podzemne vode. Praviloma je to čas od spravila pridelka v jeseni do začetka rasti spomladi. V celinskem podnebju velja splošna prepoved uporabe tekočih organskih gnojil od 15. novembra do 1. marca, izjemoma se lahko obdobje skrajša na 15. februar, kadar pripravljamo zemljišče za setev jarih žit, trav in TDM ali dognojujemo ozimine in sejano travinje. Kršitev lahko prijavite pri državni kmetijski inšpekciji, ki je pristojna za tak nadzor.

Kaj velja za delo na cestah in prevoz gnoja

Ko kmetje prevažajo gnoj ali drugo zemljo, obstaja tveganje, da nanesejo material na javne ceste:

- po zakonu o cestah (ZCes-2) je prepovedano onesnaževanje javnih cest z blatom, zemljo, gnojem ali drugimi materiali,
- voznik mora pred vključitvijo na cesto odstraniti nanos z vozila,
- če pride do onesnaženja, je treba takoj očistiti prizadeti odsek ali poklicati vzdrževalca ceste.

Kakšne so kazni?

Če kmet ne poskrbi za čiščenje cest ali krši prepoved gnojenja:

- fizična oseba: globa od 500 do 1.000 eurov,
- pravna oseba ali samostojni podjetnik: globa od 2.000 do 4.000 eurov,
- poleg denarnih glob je lahko posledica tudi zahteva za sanacijo ceste ali izguba pravice do subvencij.

Za varno in zakonito delo na poljih in cestah SE PRIPOROČA:

- **čiščenje vozil:** odstranitev blata, gnoja in zemlje s koles in prikolic, preden se vključite v promet,
- **skrb za cesto:** po koncu prevoza ali dela očistite prizadeti odsek ali obvestite pristojne da uredijo čiščenje na vaše stroške,
- **da imate s seboj ustrezno opremo :** metle, ročna ali strojna čistila za hitro odstranitev nanosov,
- **spremljanje prepovedi gnojenja:** datum, stanje tal in vremenske razmere so ključni,
- **komunikacija s sosedi in lokalno skupnostjo:** obveščanje o delih in prevozih zmanjšuje pritožbe in konflikt,
- **preverjanje lokalnih predpisov:** nekatere občine določajo dodatne omejitve ali opozorila za nanos materialov na ceste.

Medobčinska inšpekcija
Skupne občinske uprave občin Gorenjske

Kranj, 2. 4. 2026